Szakvizsga-dolgozat

Sertések adatbázisba való vezetése

Készítette: Kantor Rolland-Robert

Felkészítő tanár: Jakab Irma Tünde

Iskola: Bolyai Farkas Elméleti Líceum

Osztály: XII.G

Tartalomjegyzék

Tartalom

1.Témaválasztás	. 3
2.Rendszer követelmények	. 3
A. Hardver igény	. 3
B.Szoftver igény	. 3
3.Felhasználói kézikönyv	. 4
1.Sertés	. 7
	. 9
2. Megtermékenyítés	. 9
3. Fialás 1	LO
4.Takarmány1	ί1
5.Szűrés1	L2
Adatbázis gombok1	L2
Aktuális adatok1	L3
4.Programozói kézikönyv1	L4
5.Fejlesztési lehetőségek	L7
6.Szakirodalom1	L7

1. Témaválasztás

A dolgozatom témája a sertések nyilvántartása. Azért választottam ezt a témát, mert egy megoldást szerettem volna létrehozni egy személyes problémára, ami a sertések nyilvántartása. A családomban pár éve gondot okoz a sertések nyilvántartása, ugyebár évente csak pár alkalommal kell vele foglalkozni, de ilyenkor mindig több darab mappát és több tucat papírt kell átvizsgálni, hogy megfelelően tudjuk vezetni a sertéseket, viszont így is történnek néha hibák. Emellett a papírmunka időigényes is. Ezzel a weboldallal azt szerettem volna elérni, hogy a felhasználok gyorsan és könnyedén tudják nyilvántartani a sertéseiket, emellett, hogy az adatok digitális formában legyenek meg egy felületen.

2.Rendszer követelmények

A. Hardver igény

Ajánlott asztali számítógépet vagy laptopot használni. A biztonság kedvéért kezdetnek elegendő pár GB tárhely, ez felhasználástól függően (sok adat bevitel során) lehet majd bővülésre szórúl.

B.Szoftver igény

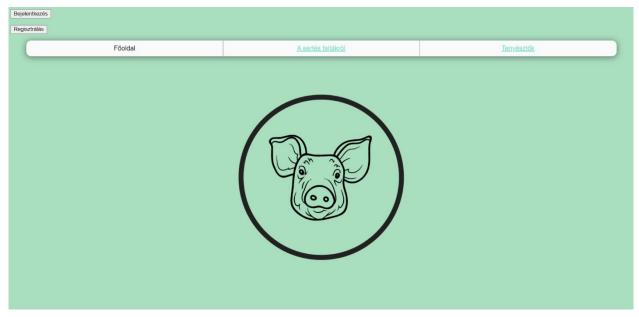
A program megírására a következő programozási nyelveket használtam:

- HTML kódnyelvvel valósítottam meg a weboldalak felületi elemeit, a weboldalak szerkezetét, illetve az oldalak szöveges tartalmának a feltöltése, emellett a menüsor és a különböző oldalak tartalmainak meghatározása itt olvasható
- PHP segítségével történik a műveletek elvégzése, összeköthetjük az oldal felületét és fizikai részét, itt történik a bevitt adatok rögzítése, a feltételeknek való megfelelőség ellenőrzése, valamint az utasítások futtatása, a lekérdezések végrehajtása is
- SQL az adatbázissal való műveletekre használtam, adatfeltöltés, lekérdezés stb.
- JAVASCRIPT (JS) a weboldal dinamikussá tételéért használtam, mivel ez a programozási nyelv állandóan fut a háttérben, amikor meg van nyitva az oldal
- CSS ez a programozási nyelv kapcsolódik hozzá a HTML-hez, a CSS egy stíluslap, ami leírja egy weboldal megjelenését. A CSS segítségével, formáltam meg a HTML elemek megjelenését, például táblázat és gomb kinézete, bekezdések, szövegek, képek elhelyezése

A program működtetéséhez a MySql és Apache szerverekre van szükség, amiket a XAMPP szoftveren keresztül érhetőek el. Az oldalt a localhost-on keresztül kell megnyitni.

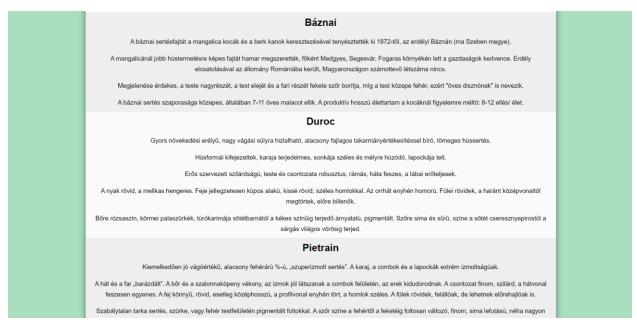
3. Felhasználói kézikönyv

A felhasználó a weboldalt megnyitva a fő oldalra kerül (lásd 3.1 ábra),

3.1 ábra Főoldal

ahol az oldal két funkcióját tudja használni: a sertés fajok megtekintését, ahol röviden be vannak mutatva a fajok (lásd 3.2 ábra),

3.2 ábra Sertés fajták megtekintése

illetve a tenyésztők funkciót, ahol megtudja tekinteni az addig regisztrált sertéstenyésztők/-tartók elérhetőségeit (lásd 3.3 ábra).

3.3 ábra Tenyésztők

A két alapfunkció mellett még van két gomb: a Regisztráció és a Bejelentkezés.

Fontos, hogy aki még nem regisztrált az tegye meg, mert a bejelentkezés csak azután történhet meg.

A bejelentkezéshez az email-cím szükséges és a megadott jelszó (lásd 3.4 ábra).

3.4 ábra Bejelentkezés

Regisztráció
Email-cím
Jelszó
Sorszám 5
Vezetéknév
Keresztnév
Farm neve
Telefonszám
Megye
Település
Lakcím/farm címe
Regisztrálás

3.5 ábra Regisztráció

A regisztrálás egyszerűen történik, minden mező mellet írja, hogy milyen adatot kell beleírni az adott mezőbe (lásd 3.5 ábra). A felhasználó ha rossz formátumú e-mail címet vagy telefonszámot ad meg a weboldal jelzi majd. A sorszámot a weboldal adja meg. Az összes mező kitöltése kötelező, ha kitöltöttük a mezőket a Regisztrálás gombbal véglegesítjük az adatokat és regisztrálunk. Ha nem töltöttük ki az összes mezőt, akkor hibaüzenetet fog adni az üres mezőnél. Ha a felhasználó regisztrál, akkor úgy tekintjük, hogy tenyésztő, illetve tartó és adatbázist hozunk létre neki, ami az oldal további funkcióihoz kapcsolódik.

Ha a felhasználó már bejelentkezett több funkció érhető el számára. Amikor bejelentkezünk a felhasználói oldalra továbbít az oldal (lásd 3.6 ábra). Ezen az oldalon megjelennek azok az elemek, amik a szimpla felhasználónál (aki nincs bejelentkezve) is

elérhetőek, viszont eltűnt a Bejelentkezés, illetve a Regisztrálás gomb és helyettük már csak egy Kijelentkezés gomb található. Ez a menüsor alatt megtalálhatóak a Sertés, Fialás,

Megtermékenyítés és Takarmány funkciók, ezekkel a funkciókkal tudjuk megvalósítani az állatok nyilvántartását, az adatokat bevezetését az adatbázisba.

A Sertés, Fialás és Megtermékenyítés funkciók elengedhetetlenek az állomány vezetésénél. A Takarmány funkciót plusz opció a gazdáknak, hogy napirendben legyenek a takarmányuk mennyiségével.

3.6 ábra Bejelentkezett felhasználó főoldal

1.Sertés

A Sertés funkció segítségével történik meg a sertések nyilvántartása egyik adattáblába. Egy egyszerű űrlap, ahol minden mezőt kötelező kitölteni (lásd 3.7 ábra). Az első elem a sorszám ami azt jelöli, hogy hányadik sertés a táblában, ezzel a felhasználó nem kell foglalkozzon, az oldal mindig a megfelelő sorszámot adja meg.

A következő három mező a sertés azonosító és szülei azonosítója, amik kötelezően 2 nagy betűből és 12 darab számjegyből kell álljanak. Mivel ezt a weboldalt a romániai magyar gazdák fogják használni és szinte az összes esetben Romániában bejegyzett sertésekkel foglalkoznak, ezért az azonosító szigorúan RO-val kezdődik. A placeholderben a felhasználó láthatja az azonosító formátumát.

A bemeneti adat formátumát reguláris kifejezésekkel vizsgálja meg az oldal, ha véglegesítjük és nem jó az azonosító akkor hibaüzenetet ír ki (lásd 3.8 ábra). Emellett a

weboldal ellenőrzi, hogy különbözik-e a három sertés azonosító, ha nem különbőznek, akkor az oldal figyelmezteti a felhasználót (lásd 3.9 ábra).

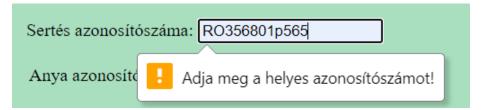
A következő mező a sertés születési dátuma, amit a naptárból kell kiválasztani, a legfrissebb dátum mindig az aktuális nap. Ezután meg kell adni, hogy milyen fajta a sertés, ezt a megadott opciók közül kell kiválasztani. Ezt követően meg kell adni a sertés nemét, illetve a típusát (Malac, Süldő, Hízó, Kan, Koca).

A weboldal figyel arra, hogy ha a felhasználó a nemnek a Hímet választotta és típusnak a Kocát, akkor az oldal átállítja a nemet Nősténynek, ugyanezt lekezeli, ha a nem Nőstény és a típus Kan, ekkor a nemet átállítja Hímmé. Végül a Véglegesít gombbal adjuk hozzá az adatokat.

A sertés törlése úgy történik, hogy az állományban levő sertések azonosítói közül ki kell választani a törölni kívánt azonosítót, majd a Törlés gombbal véghezvinni.

3.7 ábra Sertések funkció

3.8 ábra Hibaüzenet

3.9 ábra Figyelmeztetés

2. Megtermékenyítés

3.10 ábra Megtermékenyítés funkció

A megtermékenyítésnél a koca és a kan azonosítószámát és a megtermékenyítés időpontját kell megadni. Az azonosítóknál ugyancsak kell figyelni a helyességre, ugyanúgy működik, mint az előző funkciónál. A sorszámot a weboldal adja meg. Végül a Véglegesít gombbal adjuk hozzá az adatokat.

3.Fialás

Fialás hozzáadása
Fialás sorszáma: 4
Anya azonosítószáma: pl:RO3568014659
Apa azonosítószáma: pl:RO3568014659
Megtermékenyítés sorszáma: 0
Időpont: 05/03/2021 🗂
Fialt malacok száma: 0
Felnevelt malacok száma: 0
Fiú malacok száma: 0
Lány malacok száma: 0
Elválasztási időpont: 05/03/2021
Véglegesít

3.11 ábra Fialás funkció

A Fialás funkciónál pár adatok kell megadni a fialásról (lásd 3.11 ábra). A megszokott anya (koca) és apa (kan) azonosítókat kell megadni, illetve a két állatnak a megfelelő megtermékenyítésének a sorszámát, amit a felhasználó a megtermékenyítés táblában tud megnézni. Fontos, hogy a megfelelőt adja meg, mivel ugyanannak a két állatnak még lehetett közös megtermékenyítése.

Majd meg kell adni a fialás időpontját.

Ezt követően meg kell adni azt, hogy hány malac született, ebből hány élő malac, akiket felnevelt a koca, majd azt kell megadni, hogy a felnevelt malacok, hogy oszlanak el

nemileg (fiú-lány vagy hím-nőstény). Itt a felhasználó figyelmébe ajánljuk, hogy kell figyelni a matematikára, de ebben segítséget nyújt a weboldal is.

Az utolsó mezőben azt kell megadni, hogy a malacokat mikor választotta el a gazda a kocától. Végül a Véglegesít gombbal adjuk hozzá az adatokat.

Ajánlott az adatokat feljegyezni és a fialás után pár héttel feltölteni az adatokat a weboldalra.

4.Takarmány

3.12 ábra Takarmány

A takarmány hozzáadása funkciónál ki kell választani a lehetőségek közül a kivánt takarmányfajtát, mivel rengeteg takarmányt használnak manapság a gazdák, ezért csak az legelterjedtebbek szerepelnek a lehetőségek. Ezt követően meg kell adni az összmennyiséget és a napi mennyiséget amit elfogyasztanak az állatok. Ha már szerepel az adott takarmány akkor a mennyiséget hozzáadja az eddigi mennyiséghez a weboldal. Végül a Véglegesít gombbal adjuk hozzá az adatokat.

A takarmány törlésénél pedig ki kell választani az eddig hozzáadott takarmányok közül amelyiket törölni szeretné. Végül a Törlés gombbal törli az adott takarmányt.

5.Szűrés

A felhasználó bal oldalt ki kell válassza milyen fajtát, típust, illetve nemet szeretne szűrni, ezután pedig a rendezési szempontot (lásd 3.13 ábra). A weboldal a rendezési szempontokat a típus szerint teszi elérhetőve, illetve nem elérhetővé. Miután megnyomja Szűrés gombot az eredmény jobb oldalt fog megjelenni.

3.13 ábra Szűrő

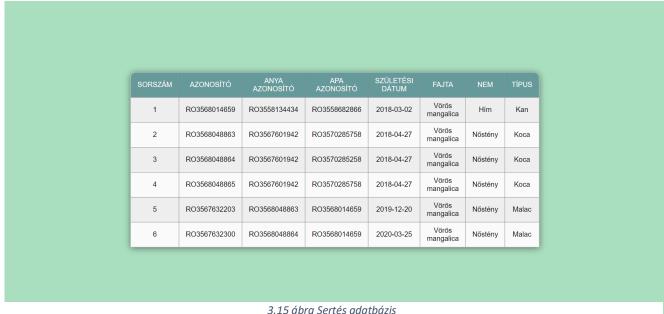
Adatbázis gombok

- A. Sertések adatbázis
- B. Fialás adatbázis
- C. Megtermékenyítés adatbázis
- D. Takarmány adatbázis

3.14 ábra Adatbázis gombok

A gombokat megnyomva megnyíl az adott adatbázis egy új ablakban (lásd 3.15 ábra). Azért új ablakban nyíl meg, hogy a felhasználó adatfeltöltés közben könnyen meg tudjon nézni egy szükséges adatot az adatbázisban például: a megtermékenyítés sorszámát a Fialás funkcióban.

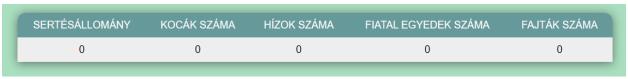

3.15 ábra Sertés adatbázis

Aktuális adatok

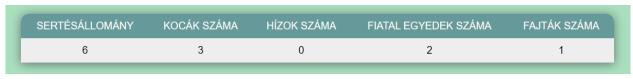
Az utolsó elem, ami látható a főoldalon az az Aktuális adatok táblázat, ahol a felhasználó számadatokat kap meg az állományáról.

Akinek üres az adatbázisa:

3.16 ábra Aktuális adatok - üres adatbázis

Akinek nem üres az adatbázisa:

3.17 ábra Aktuális adatok - nem üres adatbázis

4. Programozói kézikönyv

Ahogy már említettem a weboldal megírásához 5 programozási nyelvet használtam: HTML, PHP, SQL, JAVASCRIPT és CSS.

Az weboldal PHPMyAdmin adatbázis-kezelő szervert használja, az összes funkcióhoz kapcsolódik az adatbázishoz. Az adatbázisban alapból két adattábla van, egy takarmánytípus néven, ahol a takarmány típusok találhatóak azonosítóval és névvel ellátva, és egy felhasználó néven, ami üres. Ez regisztráció során fog feltöltődni, ide kerülnek a beregisztrált felhasználó adatai. Regisztráció során létrehozunk a felhasználónak négy táblát, amelyeknek nevei végén szerepel a felhasználó sorszáma, így tudjuk megkülönböztetni őket. Például az első regisztráltnak a következő adattáblái lesznek: sertesek 1, fialas 1, megtermekenyites 1, takarmany 1.

4.1 ábra Fialás adattábla létrehozása

A bejelentkezés során egy \$_SESSION tömböt használok, amikor a felhasználó bejelentkezett akkor a tömb felhasználó eleme értéket kap: "\$_SESSION['userid']=\$id_akt", jelen esetben a felhasználó sorszámát. Ez azért szükséges, hogy a weboldal tudja, hogy melyik adatbázissal kell dolgozzon, illetve még azért mert a nem bejelentkezett felhasználóknak kevesebb opció elérhető és ezt is a "\$_SESSION['userid']"-val valósítja meg (lásd 4.2 ábra).

4.2 ábra A Bejelentkezés, a Regisztrálás és a Kijelentkezés gombok megjelenítése

JavaScriptet használók az űrlapok mezőinél a helyes bevitel érdekében. Van olyan eset amikor JS-el kérem le az azonosítók értékét és ha nem különböznek, akkor figyelmeztetem a felhasználót (lásd 4.3 ábra).

4.3 ábra Azonosítók leellenőrzése a Sertések funkciónál

JavaScripttel oldom meg a Sertések funkciónál a típushoz a megfelelő nem választását.

```
//ha a tipus kan/koca

var tipus = document.querySelector(".tipus") //class nev

tipus.addEventListener('change', tipus_ertek_atallitas_esemeny_kezelo)

console.log(tipus.value);
function tipus_ertek_atallitas_esemeny_kezelo(){

   if( tipus.value=="Kan" )
   {
      var sex = document.getElementById("sex") //id
      document.getElementById("him").checked = true;
      document.getElementById("nosteny").checked = false;
      //sex.setAttribute("value", "Him" )

   }
   if( tipus.value=="Koca" )
   {
      var sex = document.getElementById("sex") //id
      document.getElementById("him").checked = false;
      document.getElementById("nosteny").checked = true;
   }
}
```

4.4 ábra Típus-Nem

A Szűrő funkcionál is JavaScriptet használok a mezők aktívvá/inaktívvá tevéséért, ami típus szerint változik (lásd 4.5 ábra).

```
//lekerem a tipus mezo tartalmat
var tipus = document.querySelector(".tipus") //class nev
tipus.addEventListener('change', tipus_esemeny_kezelo)
function tipus_esemeny_kezelo()
    //lekerem a mezoket
   var sex = document.getElementById("sex") //id
   var rendezes 2 = document.getElementById("rendezes")
   var atlag = document.getElementById("atlag")
   var fialas_darab = document.getElementById("fialas_darab")
   if( tipus.value == "Koca")
       document.getElementById("sex").disabled = true; //inaktiv
       document.getElementById("rendezes").disabled = false; //aktiv
       document.getElementById("atlag").disabled = false;
       document.getElementById("fialas_darab").disabled = false;
       var op = document.getElementById("rendezes").getElementsByTagName("option");
       op[3].disabled = false;
       op[4].disabled = false;
       op[5].disabled = false;
       op[6].disabled = false;
       op[7].disabled = false;
       op[8].disabled = false;
        op[9].disabled = false;
```

4.5 ábra Szűrő funkciónál ha a típus Koca akkor több rendezési lehetőség közül lehet választani

A Szűrésnél a lekérdezésekben változókat használok az egyszerűsítés és a megvalósíthatóság érdekében. Ezek a változók a táblanevet, a fajtát, a típust jelölik a legtöbb esetben (lásd 4.6 és 4.7 ábra).

4.6 ábra Szűrő: a típus Koca a változok a táblanevet jelölik

```
$tabla=mysqli_query( $conn, " SELECT Sorszam, Azonosito, Anya_azonosito, Apa_azonosito, Szuletesi_datum, Fajta, Nem,
Tipus FROM $tablanev WHERE Nem LIKE '$sex' AND Fajta LIKE '$fajta' AND Tipus LIKE '$tipus' ");
```

4.7 ábra Szűrő-lekérdezés: A sex, fajta, tipus változók a nemet, a fajtát és a típust jelölik

5.Fejlesztési lehetőségek

A weboldal alap funkciókra képes, így több fejlesztési lehetőséget lehetne megvalósítani:

- A bemeneti adatok helyességét ellenőrző rendszernek a fejlesztése
- A Szűrő funkció fejlesztése
- A felhasználóknak legyen külön egy bemutatkozó oldal, ahol egy rövid leírást adhatnak meg magukról, képeket tölthetnek fel a farmról, illetve ha rendelkeznek termékkel azt publikussá tudják tenni
- Az adatbázisban levő sertések családfájának/ágrajzának elkészítése
- A weboldal román nyelven is legyen elérhető
- Az adatok automatikus frissítése, például egy malacnak bejegyzett sertés x nap múlva legyen süldő, illetve y nap múlva legyen hízó
- A felhasználók számára legyen elérhető az adatbázisok letöltése egy gombnyomással PDF, Word, illetve Excel dokumentum formájában
- Értesítés küldés a felhasználónak a fialási időszakban.

6.Szakirodalom

- Wikipedia wikipedia.org
- W3Schools www.w3schools.com
- Stack Overflow stackoverflow.com
- Horn Péter Állattenyésztés